

Næring / tilflytting, delmål 1:

Legge til rette for nyetableringar, vidareutvikling av eksisterande verksemder og ungt entreprenørskap (bransjeuavhengig)

Tiltak:	Tidsplan:	Interne, adm. ressursar:	Eksterne aktørar (lista er ikkje utømmende):	Estimert kostnad:	Finansiering:
Hjelpe minst 5-10 organisasjonar kvart år med rådgjeving / innhente ekstern kapital	2022	Næring	Skåppå Andre konsulentbyrå Næringsliv	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Gjennomføre programmet "Vårt lokalsamfunn" gjennom Ungt Entreprenørskap for 4./5. klasse på barneskulen	2022	Næring Kommunalsjef oppvekst/ ungdomskonsulent Loar barneskule	Ungt Entreprenørskap Regionkontoret	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjett + Regulert gjennom avtale som blir finansiert via regionkontoret
Informasjonsarbeid opp mot bedriftene gjennom t.d. nyheitsbrev, Lom næringsforum på Facebook og Instagram, heimeside og presse	Kontinuerleg	Næring Informasjon Landbruk		Eigeninnsats + Kr. 3000 for nyheitsbrev (Make)	Innanfor driftsbudsjettet
Gjennomføre ein "innovasjonscamp" for 8. / 9.. klasse på ungdomsskolen i	2022	Næring Lom ungdomsskule Ungdomskonsulent	Ungt Entreprenørskap Oppdragsgivar (varierer kvart år) Sparebank1 Lom og Skjåk	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjett + Regulert gjennom avtale som blir finansiert via regionkontoret

samarbeid med m.a. Ungt Entreprenørskap					
Rådgjeving og saksbehandling knytt til søknadar frå næringsfondet. Legge til rette for digital søknad via regionalforvaltning.no	2022	Næring Landbruk	Regionalforvaltning	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet Tilskot til næringslivet blir løyvd gjennom enkeltvedtak
Tildeling og oppfølging av festekontraktar i industriområdet	Etter behov.	Næring PBM	Næringsliv	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Profilere og mobilisere til regionalt etableringskurs.	2022	Næring Landbruk	Skåppå 6K næring	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Gjennomfør minst 10 bedriftsbesøk i året	2022	Næring, gjerne saman med politisk nivå / landsbruk	Skåppå NAV Innovasjon Norge Visit Jotunheimen	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Legg til rette for møtearenaer for næringslivet, med minimum fire treff / webinar	2022	Næring, i samarbeid med landbrukskontoret der det er naturleg	6K næring Skåppå Sparebank1 Lom og Skjåk Visit Jotunheimen NAV	Eigeninnsats + servering / leige av lokale m.m.	Innanfor driftsbudsjettet
Arrangere minimum eit koordineringsmøte med landbrukskontoret kvart kvartal for å styrke samarbeid mellom næring / landbruk	2022	Næring Landbruk		Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet

Bidra til å utarbeide kommunedelen sin samfunnsplan, med ansvar for det som er knytt til næring- og tilflytting	2022	Næring PBM Landbruk Skogbruk	Distriktsenteret	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Systematisere og gå gjennom alle festekontraktar i industriområde for å rydde opp i feil etc.	2022 – 2023	Næring PBM	Næringsliv	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Oppfølging av skjønsmiddelsøknad innanfor regionalt nærings samarbeid.	2022 (arbeid et starta opp i 2021)	Næring	6K næring Regionkontoret Innleigd kompetanse (Rudihagen)	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Oppdatere retningslinjene for bruk av næringsfondet, så snart ny samfunnsplan er vedtatt	2022	Næring Landbruk Skogbruk	Næringsliv Samfunnsutvalet	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Oppfølging av kommunale kompensasjonsmidlar til næringsliv på grunn av korona	2022	Næring	6K næring	Avhengig av statleg tilskot	Kommunal- og distriktsdepartementet
Ha oversikt og synleggjere ledige næringslokale og næringsareal i Lom, delta på synfaring med interessentar ved behov.	Kontinuerleg	Næring	Næringsliv Kom til oss / regionkontoret	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet

Næring / tilflytting, delmål 2:

Legge til rette for utvikling av Lom nasjonalparklandsby, og Lom som attraktiv reiselivsdestinasjon, arrangement- og handelsstad

Tiltak:	Tidsplan:	Interne, adm. ressurser:	Eksterne aktører (lista er ikkje utømmende):	Estimert kostnad:	Finansiering:
Fullføre bygging av eldhuset og legge til rette for vidare drift.	2022	Næring / kommunal eigedom	Lom heimbygdslag, Gudbrandsdalsmusea Norsk fjellsenter, Næringsaktører	1,3 millionar	Fullfinansiert gjennom eit spleiselag med ulike aktører
Avklare Landsbyrådet sitt mandat framover og legge opp møteplanen deretter	2022	Næring	Landsbyrådet	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Søkje om stadsutviklingsmidlar frå Innlandet fylkeskommune for gjennomføringa av moglegheitsstudiet (dersom ordninga blir utlyst)	2022	Plan, byggesak- og miljø (PBM) / næring	Næringsliv Ekstern konsulent Innbyggjarar Friviljug sektor	Ca. Kr. 350 000	Avsett øyremerka midlar i budsjettet i 2022
Bestill fotturkart for nasjonalparklandsbyen før høgsesongen og distribuer ut.	2022	Næring	Turstiglaget Lom nasjonalparklandsby / Visit Jotunheimen / Norsk fjellsenter	Kr. 20 000	Innanfor driftsbudsjettet

Søkje om midlar til tilrettelegging og belysning av ei rundløype i Presthaugen, basert på tidlegare forprosjekt med Funkibator.	2022	Næring Kommunale bygg PBM	Gudbrandsdalsmusea Lom heimbygdslag, Råd for personar med funksjonsnedsettelse Lom eldreråd Landsbyrådet Funkibator	I overkant av 1 million, forutsett at det blir gjort i samband med planlagde tiltak knytt til brannsikkerheit. (må ut på anbod)	Her vil det bli naudsynt med eit spleiselag. Lom kommune søkjer om midlar til å dekke deler av kostnaden frå Naturarven som verdiskapar. Kommunal medfinansiering utover eigeninnsats må opp i eigen sak ved behov.
Søkje om å bli ein utvalt kommune til stads-og næringsutviklingsprogram met "GNIST løsnig" , med bustadutvikling som tema /case.	2022	Næring PBM	DOGA Nordic Edge Innlandet fylkeskommune	Kr. 200 000 + 20-30 % intern stillingsressurs	Dekkes av totaløyvinga på kr. 2 000 000 i budsjettet for 2022. Dersom Lom kommune blir valgt ut vil det bli søkt om å dekke mellom 50-100% av summen frå Innlandet fylkeskommune.
Marknadsføre og synleggjere kontorfellesskap i Lom	2022	Næring Informasjon	Næringsliv Kom til oss / regionkontoret Visit Jotunheimen	Inntil kr. 100 000	Dekkes av totaløyvinga på kr. 2 000 000 i budsjettet for 2022.
"Prøveleige"- Tidsavgrensa, gratis / rabatterte leigeprisar til nyetablerte bedrifter, studentar eller arbeidstakarar med stadsuavhengig arbeidsplass som ynskjer å sitte i eit kontorfellesskap i Lom	2022	Næring	Private aktørar som driv med utleige av kontor i eit kontorfellesskap i Lom. Etter inspirasjon frå https://www.fussogn.no/bli-medlem	Eigeinnsats + inntil kr. 100 000, retningslinjene må konkretiserast i eigen sak.	Dekkes av totaløyvinga på kr. 2 000 000 i budsjettet for 2022.

Tilskot til ekstern bistand til forprosjekt for å bidra til vekst og knoppskyting i eksisterande bedrifter, med mål om fleire arbeidsplassar.	2022	Næring Landbruk	Skåppå Næringsliv Andre konsulentbyrå	Eigeninnsats + inntil kr. 250 000 Retningslinjene må konkretiserast i eigen sak, midlane blir fordelt basert på søknadar frå lokalt næringsliv.	Dekkes av totaløyvinga på kr. 2 000 000 i budsjettet for 2022.
Avklare retningslinjer og plassering for torghandel i Lom sentrum. Dette bør vere ein del av moglegheitstudiet som skal gjennomførast.	2022 – 2023	Næring PBM	Næringsliv	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Implementere Lom som nasjonalparklandsby- og nasjonalparkkommune, i tråd med vedtatt plan	Kontinuerleg	Næring PBM	Næringsliv Landsbyråd Visit Jotunheimen	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Utgrei om det skal innførast parkeringsavgift i sentrum etter modell frå Sogndal, der all inntekt er øymerka til finansiering av sentrumsutvikling.	2022	Næring PBM	Næringsliv Visit Jotunheimen Innbyggjarar Grunneigarar Besøkande	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Delta i arbeidsgruppa for å utarbeide ny besøksstrategi for Besseggen.	2022	Næring	Næringsliv Forvaltning Andre interessegrupper	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Følge opp alle spørsmål knytt til filmproduksjon i Lom / Ottadalen	Etter behov.	Næring Andre etter behov	Filmselskap o.l. Midgard Film Commission Norway	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet

Bidra i arbeidet med å etablere ei landslinje for fjellfriluftsliv i Lom	Etter behov.	Næring Andre etter behov	Nord-Gudbrandsdalen Vidaregåande skule avd. Lom	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Støtte opp om tiltak som bidreg til å etablere Lom som eit gastronomisk knutepunkt	Etter behov.	Næring Andre etter behov	Næringsliv	Eigeninnsats / Varierer frå sak til sak	Innanfor driftsbudsjettet / Enkeltvedtak
Jobbe for å få på plass fleire ladestasjonar for el-bilar i kommunen	Kontinuerleg	Næring PBM	Utbyggjarar Næringsliv Straumleverandør	Eigeninnsats / Varierer frå sak til sak	Innanfor driftsbudsjettet / Enkeltvedtak
Bidra i arbeidet med å etablere eit nasjonalt kompetansesenter for fjellredning i Lom	Etter behov.	Næring	Norsk fjellsenter	Kommunen sitt bidrag i fase 2 er på kr. 700 000 i 2022 og tilsvarande i 2023 + eigeninnsats ved behov	Innanfor driftsbudsjettet / Enkeltvedtak
Bidra i arbeidet med å vidareutvikle Lom som handelsstad med fokus på nisje- og lokale kvalitetsprodukt	Etter behov.	Næring	Næringsliv, Visit Jotunheimen	Eigeninnsats / Varierer frå sak til sak	Innanfor driftsbudsjettet / Enkeltvedtak
Delta i styringsgruppa for Lom som berekraftig destinasjon fase 1, og implementere arbeidet i eigen organisasjon.	2022	Næring PMB Andre etter behov	Visit Jotunheimen	Løyving frå kommunen til fyrste fase på kr. 130 000 + eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet / Enkeltvedtak

Næring / tilflytting, delmål 3:

Bygge opp og synleggjere Lom som ein attraktiv bu- og arbeidskommune

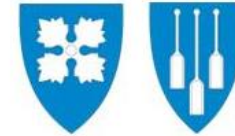
Tiltak:	Tidsplan:	Interne, adm. ressursar:	Eksterne aktørar (lista er ikkje utømmende):	Estimert kostnad:	Finansiering:
Ha oversikt og synleggjere ledige bustadar i Lom, for å hjelpe både eksisterande innbyggjarar og potensielle tilflyttarar med å finne ein god stad å bu.	Kontinuerleg	Næring	Regionkontoret Innbyggjarar / utleigarar	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Delta på regionkontorets prosjekt "tilflytting 2.0" 1. Stillingslepp og Læringsleppet 2. Boligtorget Nord-Gudbrandsdalen 3. Komtiloss.no	2022	Næring Personalressurs	Regionkontoret Opplæringskontor NAV Næringsforeninga NPR 6K næring	Ikkje relevant	Innanfor driftsbudsjettet
Arrangere minst eit treff for både nye og gamle innbyggjarar i løpet av året, for å betre integreringa, så lenge det er gjennomførbart med tanke på korona.	2022	Næring Utgard Informasjon Biblioteket Andre etter behov	Friviljugsentralen Næringsliv Lev i Lom	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet

Sende ei gåve til alle nyfødte i Lom kommune	Kontinuerleg	Helsestasjonen Andre etter behov	Bygdekvinnelaget Sparebank1 Lom og Skjåk	Ca. kr. 300 pr. person	Innanfor driftsbudsjettet
Sende eit velkomstbrev til alle nye innbyggjarar i Lom kommune	To gonger i året (vår og haust)	Næring Informasjon		Eigeninnsats + porto	Innanfor driftsbudsjettet
Tverrfagleg samarbeid i "strategisk bustadgruppe" i Lom for å legge til rette for eit meir attraktivt og variabelt bustadmarknad i Lom	Kontinuerleg	Næring PBM Helse Kommunale bygg	Husbanken Næringsliv Distriktssenteret Sparebank1 Lom og Skjåk	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Ha oversikt over ledige jobbar i Lom, for å hjelpe innbyggjarar / tilflyttarar som tek kontakt med å finne ein arbeidsplass	Kontinuerleg	Næring	Næringsliv	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Profilere Lom som ein attraktiv bu- og arbeidsplass gjennom ulike kanalar	Kontinuerleg	Næring Informasjon Landbruk		Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Følgje opp NKOM-søknadar for å få på plass eit grunnleggande godt breibandstilbod i kommunen.	Kontinuerleg	Næring Informasjon	Utbyggjarar Innbyggjarar Regionkontoret Innlandet fylkeskommune NKOM	Eigeninnsats Løyvingar varierer frå sak til sak	Innanfor drift / Enkeltvedtak

Næring / tilflytting, delmål 4:

Arbeidsplassar knytt til bygg, anlegg, industri og transport skal utviklast og takast vare på

Tiltak:	Tidsplan:	Interne, adm. ressursar:	Eksterne aktørar (lista er ikkje utømmende):	Estimert kostnad:	Finansiering:
Legge til rette for meir næringsareal og / eller vidareutvikling eller fortetting av eksisterande næringsareal	Kontinuerleg	Næring PBM	Grunneigarar Næringsliv som er på utkikk etter næringstomt	Eigeninnsats / varierer frå sak til sak	Innanfor driftsbudsjettet / Enkeltvedtak
Sikre rask saksbehandling knytt til tildeling av næringstomter	Kontinuerleg	Næring	Næringsliv	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet
Støtte opp om fellestiltak innanfor desse bransjane som kjem mange til gode	Etter behov.	Næring Andre etter behov	Næringsliv	Eigeninnsats / varierer frå sak til sak	Innanfor driftsbudsjettet / Enkeltvedtak
Vere ein ansvarleg innkjøpar, som sikre mest mogleg lokal verdiskaping innanfor regelverket for offentlege anbod. Støtte opp om universitetsregionprosjektet.	Kontinuerleg	Alle som driv med innkjøp i Lom kommune	Innkjøpskontoret Universitetsregionprosjektet Eksterne konsultentselskap ved behov	Eigeninnsats	Innanfor driftsbudsjettet

Del 2: Gjennomføringsplan for landbruk 2022 (Lom og Skjåk landbrukskontor)

Tiltak	Tidsplan	Interne, adm. ressursar	Eksterne aktørar	Estimert kostnad	Finansiering
Gjennomføre prosjektet "Berekraftig sameksistens med sau og jerv i utmarka"	2022-2025	Landbrukskontoret, natur og miljø	Kommunane i Nord-Gudbrandsdalen , Statsforvaltaren , Jeger og fisk, beitenæringa, lisensjegerar	Årleg kostnad på kr 1 800 000	Statsforvaltaren Løyving frå kommunane Evt. anna støtte
Gjennomføre tiltak for å auke rekrutteringa til landbruket 1. Avløysarkurs for ungdom 2. Inspirasjonstreff for landbruksungdom 3. Inspirasjonsbønder	2022	Landbrukskontoret	Faglaga i landbruket, gardbrukarar, skolane	Total kostnad på kr 120 000	Fylkeskommunen: kr 90 000 Kommunane: kr 30 000 (kr 10 000 er eigeninnsats)
Etablere "Bondens nettverk" i Lom og Skjåk som skal forebygge psykisk uhelse i landbruket og vere eit sikkerheitsnett viss ei ulykke rammar ein bonde. Skape sosiale møteplassar og samarbeide om folkehelseiltak som t.d. treningstilbod for gardbrukarar	Oppstart i 2022, deretter blir det eit kontinuerleg arbeid	Landbrukskontoret	Alle aktørar med tilknytning til landbruksnæringa (m.a. avløysarlaget, veterinærar, Tine, NLR, Sparebank1, regnskapskontor), psykisk helseteneste, faglaga i landbruket,	kr 100 000	Søknad om midlar til fylkeskommunen Eigeninnsats

			Skjåk treningscenter		
Gjennomføre aktivitetar i prosjektet "Laus ku og framtidstru": studieturar, fagmøte, diskusjonsgrupper	2022	Landbrukskontoret	Tine, Norsk Landbruksrådgjeving, Kluge Agri	kr 160 000	Midlar frå fylkeskommunen og kommunane + eigeninnsats
Gjennomføre eit forprosjekt om klima- og miljøtiltak i landbruket: informasjonstiltak som fagmøte (klimarådgjeving, fornybar energi osv.), utarbeide ein langsiktig plan for klima- og miljøtiltak	2022	Landbrukskontoret Natur og miljø	Norsk Landbruksrådgjeving	kr 140 000	Statsforvaltaren Norsk Landbruksrådgjeving Kommunane + eigeninnsats
Utarbeide beitebruks- og beredskapsplan for Lom kommune	2022-2023	Landbrukskontoret	Beitelag, faglaga i landbruket, tamreinlaget		
Innleie arbeid til felles landbruksstrategi for Lom og Skjåk	2022	Landbrukskontoret	Faglaga i landbruket, beitelag, politiske utval		
Invitere faglaga i landbruket til eitt samrådsmøte per halvår	2022	Landbrukskontoret	Faglaga i landbruket		Eigeninnsats
Arrangere kurs som gardbrukarane må ha (lastsikring, varme arbeider osv.)	Etter behov	Landbrukskontoret Brannvesenet	Norsk Landbruksrådgjeving		Eigeninnsats, kursavgift
Synleggjere landbruket i lokalsamfunnet/omdømmearbeid	Kontinuerleg	Landbrukskontoret Informasjon Næring	Faglaga i landbruket	Eigeninnsats	
Gjennomføre tiltak for å få opp interesse for å starte med	2022-2023	Landbrukskontoret			

produksjon av bær og grønnsaker					
Satse meir på produksjon av lokalmat	2022-2023	Landbrukskontoret			
Arrangere kurs og opplæringstiltak for tilsette ved landbrukskontoret	2022	Kommunalsjef Landbrukskontoret	KS, Statsforvaltaren , andre relevante ressursar		Eigeninnsats og budsjett for tenesteområde
Implementere saksbehandlingsrutinar og retningslinjer i kvalitetssystemet Compilo	2022	Landbrukskontoret Kommunalsjef Internkontroll		Eigeninnsats	
Rettleiing av søknadar på investeringstilskot tradisjonelt landbruk og tilleggsnæring	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Behandle søknadar om produksjonstilskot	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Behandle søknadar om regionalt miljøtilskot og organisert beitebruk	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Behandle søknadar om tilskot til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Behandle søknadar om tilskot til tiltak i beiteområde	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Behandle søknadar til kommunale næringsfond	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Forebyggjande og konfliktdempande tiltak i beiteområde	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	

Behandle søknadar om tilskot til sjukdomsavløyising, drenering	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Sende ut informasjon til gardbrukarane om søknadsfristar ol.	Kontinuerleg	Landbrukskontoret Informasjon Næring		Eigeninnsats	
Ajourhald av AR5 kartgrunnlag og landbruksregister	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Matrikkelføring	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Behandle lovsakar etter jordlov, konsesjonslov og lokale retningslinjer	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Rådgjeving til gardbrukarar	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Veterinærvaktordninga	Kontinuerleg	Landbrukskontoret		Eigeninnsats	
Tiltak innan skogforvaltning	Kontinuerleg	Skogbrukssjef	Skogeierlag	Eigeninnsats	
Behandling av tilskotssøknadar og sakar etter skoglova					

Presisering:

Det vil vere naturleg med eit tett samarbeid opp mot politisk nivå når det gjeld fleire av tiltaka, sjølv om det ikkje står spesifisert i planen.

Definisjonar, interne ressursar:

Næring: næringssjef / næringskontor (med Lom som arbeidsgjevar)

Landbruk: felles landbrukskontor for Lom og Skjåk (med Skjåk som arbeidsgjevar)

Skogbruk: felles skogbruksressurs

PBM: Felleskontor Plan, byggesak og miljø Lom og Skjåk (med Lom som arbeidsgjevar)